

مراقبت های بعد از جراحی انسداد مجاری اشکی DCR

تهیه و تنظیم کننده:

دکتر رضا نیبی— فوق تخصص استرایسیم
رویا سلمان پور — کارشناس ارشد پرستاری

(سوپروایزر آموزش سلامت)

مرکز آموزشی درمانی نیکوکاری تبریز

تاریخ تهیه: بهار ۱۴۰۱

تاریخ بازنگری: زمستان ۱۴۰۳

<https://nikukarihosp.tbzmed.ac.ir>

پس از عمل جراحی بروز چه مواردی طبیعی است؟

۱- پس از جراحی کبودی اطراف چشم کاملاً طبیعی است و ممکن است گاهی اوقات کبودی چشم بسیار زیاد باشد، اما معمولاً طی مدت چند هفته به طور کامل از بین می رود.

۲- قرمز و تورم اطراف زخم

۳- احساس وجود جسم خارجی در چشم

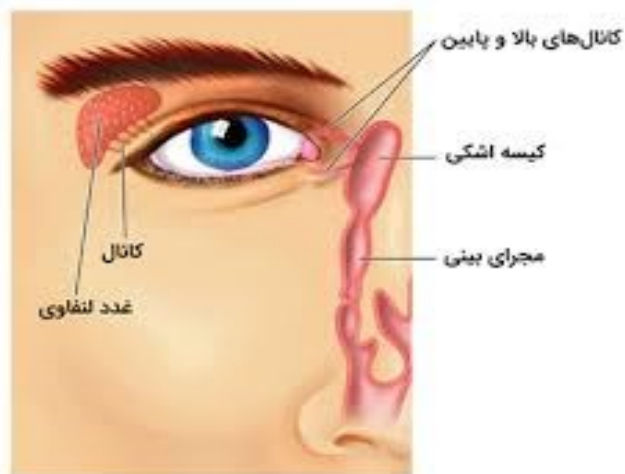
۴- خونریزی خفیف از بینی

در صورت بروز چه علایمی باید به پزشک یا اورژانس چشم مراجعه کرد؟

۱- در صورتیکه زخم قرمز شده و بسیار متورم است.

۲- در صورتیکه پس از عمل تورم چشم به صورت غیر عادی افزایش یابد. به نحویکه هنگام باز کردن چشم دید شما به طرز قابل توجهی کاهش یابد.

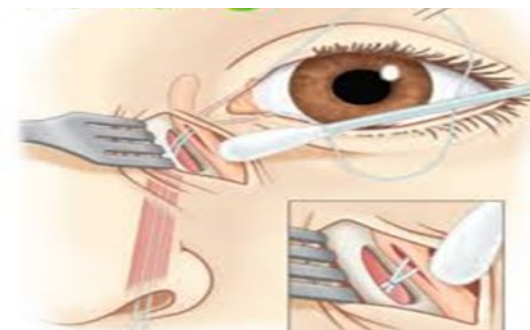
۳. در صورتیکه خونریزی کنترل نشود.

منابع: اصول و مبانی چشم پزشکی کاربردی

مختل می شود. قطره نرمال سالین بینی ممکن است برای تخلیه ترشحات خشک شده از سوراخ های بینی استفاده شود، این خیلی مهم است که بینی خود را مرطوب نگه دارید. دستگاه رطوبت ساز پیشنهاد می شود.

- از سرفه افراد سرماخورده و دود سیگار دوری کنید.
- برای تسکین درد با اجازه و دستور پزشک معالج از استامینوفن استفاده کنید.
- تا یک هفته بعد از عمل داروهایی مانند ژلوفن، ایبوپروفن و آسپرین مصرف نکنید.
- دوهفته بعد از جراحی از شنا کردن خودداری کنید. ۳-۵ روز بعد از عمل بنا به صلاحدید پزشک معالج می توانید حمام کنید.
- اگر در مجرای اشکی شما لوله های باریک از جنس سیلیکون کار گذاشته شده است، به هیچ وجه آنرا دستکاری نکنید. موقع عطسه و سرفه، چشم عمل شده خود را ببندید و کف دست را روی چشم بسته قرار دهید با اینکار فشار کمتری بر ناحیه عمل شده وارد شده و احتمال خروج سیلیکون کمتر است.

مراقبت های بعد از عمل جراحی انسداد مجاری اشکی (DCR)

اشک پس از شستشوی سطح چشم از طریق مجرای به بینی راه پیدا کرده و مرتباً به این وسیله تخلیه می گردد. اگر به هر علتی این مجرا مسدود شود، تخلیه اشک دچار مشکل می شود و عفونت مخاطی می تواند آغاز شود. عفونت مجرا، کیسه و غده اشکی به وجود می آید و این عفونت باعث می شود پلک ها و اطراف بینی متورم و قرمز و دردناک شود.

علل ایجاد انسداد مجرای اشکی:

- اختلال ارثی
- عفونت باکتریایی مجرا
- عفونت سینوس یا بینی به ویژه عفونت مزمن بینی

علائم انسداد یا عفونت مجرای اشکی:

- اشک ریزش مداوم از یک چشم
- خروج مخاط و چرک به جای آب از مجرای اشکی
- درد، قرمزی و تورم زیر چشم و مجرای اشکی
- قرمزی سفیدی چشم در اطراف مجرای اشکی

درمان:

انسداد مجرای اشکی فقط در کودکی با میل زدن یا در اصطلاح سونداژ مجرای اشکی قابل درمان است، اما در سنین بالاتر سونداژ فقط جنبه تشخیصی دارد و به هیچ وجه برای درمان توصیه نمی شود.

چنانچه انسداد کامل باشد؛ حتما نیاز به عمل جراحی برای بازکردن کیسه اشکی و ارتباط دادن آن به بینی است؛ لذا در بزرگسالان عمل داکریوسیستورینوستومی DCR انجام می شود که طی آن مجرای اشکی مستقیماً به داخل بینی باز می شود.

عمل DCR به دو روش (خارجی از روی پوست و داخل بینی با استفاده از آندوسکوپ انجام می شود).

در روش خارجی که از روی پوست انجام می شود، یک برش کوچک در پوست کنار بینی داده می شود و یک کانال جدید اشکی با برداشتن تکه کوچکی از استخوان بینی درست می شود. گاهی در طی جراحی یک لوله شفاف پلاستیکی در برخی از بیماران قرار داده می شود که از گوشه داخلی چشم به سمت بینی این لوله برای تخلیه اشک استفاده می شود که به راحتی پس از گذشت دو ماه در مطب برداشته می شود. بخیه هایی که در زیر پوست زده می شود پس از گذشت یک هفته جذب می شود و بخیه های روی پوست پس از یک هفته الی ده روز برداشته می شود. زخم تولید شده ممکن است در ابتدا قرمز و سفت باشد. پس از گذشت چندین ماه پس از جراحی به تدریج صاف خواهد شد.

مراقبت بعد از عمل

- تا چند روز پس از عمل با ترشحات خونی از بینی مواجه خواهید شد بنابراین حداقل تا پنج روز پس از جراحی از تمیز کردن بینی خود اجتناب کنید.
- به منظور کاهش تورم و خونریزی از کیسه یخ یا کمپرس سرد در

محل عمل حداقل چهار مرتبه در روز تا دو روز استفاده کنید.

- ممکن است تا چند روز بعد از جراحی خروج خون از بینی داشته باشید و اگر خونریزی بینی رخ دهد با فشار دادن و بستن سوراخ های بینی و نشستن در وضعیت عمود، خونریزی متوقف خواهد شد.
- داروهای تجویز شده و داروهای ضد فشار خون به طور مرتب بعد از عمل استفاده شود.
- برای جلوگیری از بلعیده شدن خون و کنترل خونریزی به صورت نیمه نشسته بخواهید.
- جهت جلوگیری از خونریزی از زور زدن و بلند کردن اشیاء سنگین جلوگیری کنید.
- سیگار کشیدن موجب تحریک مخاط داخل بینی و در نتیجه خونریزی می شود.
- کنترل مرتب فشار خون بعد از عمل باید انجام شود. بالا بودن فشار خون سبب خونریزی می شود.
- برای پیشگیری از خونریزی از قرار گرفتن در محیط های گرم اجتناب کنید و موقع دوش گرفتن هم از آب خیلی گرم استفاده نکنید و مایعات داغ مصرف نکنید.
- پس از جراحی گاهی تا حدود سه هفته احساس گرفتگی یا نیاز به تخلیه کردن بینی را تجربه می کنید و احساس بویایی شما